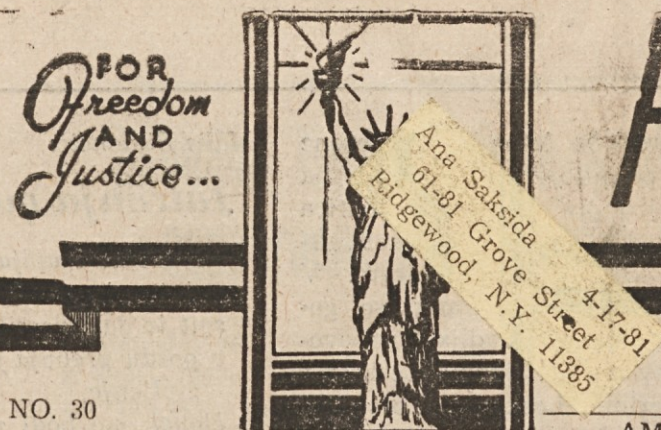

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

NO. 30

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg, Denver,

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER
Indianapolis, Florida, Ely, Pueblo, Rock Springs, all Ohio

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY MORNING, MARCH 11, 1981

VOL. LXXXIII

Novi grobovi

Ani Trobenter

Včeraj je v Euclid General bolnišnici umrla 66 let stara Ann Trobenter z 842 E. 154 St. Bila je žena Williama. Pogreb bo v oskrbi Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. Podatke o pogrebu bomo objavili v petek.

John Marn

V ponedeljek, 9. marca, je v Euclid General bolnišnici po kratki bolezni umrl 61 let stari John Marn s 17805 Grovewood Ave., rojen v Clevelandu, mož Julie roj. Bradach, oče Johna R. (Wickliffe, O.) in Dennisa (S. Euclid, O.), 3-krat stari oče, sin Johna in Frances roj. Ladiha Marna (oba že pok.), brat Alberta in Rudolpha, veteran druge svetovne vojne, v kateri je služil kot vojak na območju Južnega Tihega oceana, zaposlen kot nadzornik pri Cleveland Pneumatic skzi 41 let, član Dr. sv. Jožefa št. 169 KSKJ, Dr. Najsv. Imena fare Marije Vnebovzete ter Independent Order of Forresters. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. jutri, v četrtek, ob 8.15, v cerkev Marije Vnebovzete ob 9, nato na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo danes od 2. do 5. popoldne in od 7. do 9. zvečer.

Martin Lokar

Preteklo nedeljo je v Lake County Memorial West bolnišnici po krajši bolezni umrl 69 let stari Martin Lokar z Zeman Ave., kjer je stanoval zadnjih 38 let, preje pa na Holmes Ave., rojen v Clevelandu, mož Alme roj. Lampe, oče Ronalda (Hawaii) in Charlesa (Westlake, O.), brat Johna, Josephine, Rudyja in Clare Bonozich, zaposlen pri Chase Brass & Copper Co. skozi 45 let, vse do svoje upokojitve leta 1971, član SNPJ št. 614. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v petek, 13. marca, ob 1.30 popoldne na pokopališče Knollwood. Na mrtvaškem odru bo danes od 7. do 9. zvečer ter jutri, v četrtek, od 2. do 4. popoldne in od 7. do 9. zvečer.

Joseph Rom

V nedeljo, 8. marca, je v St. Augustine Manor, kjer je stanoval tri tedne, umrl 67 let stari Joseph Rom z 1103 E. 67 St., rojen v Calumet, Mich., od koder je prišel v Cleveland leta 1945 in ves čas bival na naslovu na E. 67 St., sin Petra in Katherine Rom (oba že pok.), brat Johna, Petra J., Ann Divis ter pok. Rudolpha in Mary Spehar, 17-krat stric, veteran druge svetovne vojne, zaposlen pri Royal Appliance Manuf. Co. skozi 30 let, dokler ga ni bolezen 1. 1977 prisilila, da je šel v pokoj. Bil je član SNPJ št. 566. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave. jutri, v četrtek, ob 9.15, v cerkev sv. Vida ob 10, nato na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo danes od 2. do 4. popoldne in od 7. do 9. zvečer.

Če se niste naročniki
Ameriške Domovine,
postanite še danes!

200,000 delavcev se udeležilo štrajka v poljskem mestu Lodz

VARSAVA, Polj. — Predvsem zaradi spora v zvezi z delovanjem podružnice delavskega gibanja Solidarnost v bolnišnici v mestu Lodz, ki jo opravlja ministrstvo za notranje zadeve, je prišlo do 1-urnega simboličnega štrajka okrog 200,000 delavcev, zaposlenih v več kot 1300 delovnih organizacijah. Mesto Lodz je središče tekstilne industrije na Poljskem.

Spor se je začel pretekli mesec, ko je bilo odpuščenih iz službe v omenjeni bolnišnici pet delavcev, aktivistov v gibanju Solidarnost. Ministrstvu notranjih zadev ni bilo všeč, da so bili aktivni v bolnišnici pripadniki Solidarnosti.

Lech Walesa, voditelj Solidarnosti, se je celo pogajal z mestnim komunističnim predsednikom vladne Mieczyslawom Rakowskim. Po treh urah sta Walesa in Rakowski dosegla sporazum, ki bi reševal vrsto odprtih vprašanj v mestu Lodz.

Težava je nastala, ko notranje ministrstvo ni hotelo odobriti oz. potrditi tistega dela sporazuma, ki se je nanašal na delovanje Solidarnosti v omenjeni bolnišnici.

Rakowski je v imenu vlade pristal na to, da bi bili odpuščeni delavci zopet sprejeti v službo.

Obveščevalne službe v ZDA želijo od Reagana prostejšje pogoje dela

WASHINGTON, D.C. — V letih po aferi Watergate sta predsednika Gerald R. Ford in Jimmy Carter omejila delovanje ameriških obveščevalnih in varnostnih služb pri opravljanju svojih nalog. Omejila sta predvsem možnosti prisluškovanja tistih Amerikancev, ki so jih sumili v CIA in FBI protizakonitih dejavnosti.

V teh agencijah se pritožujejo, da je njihovo delo zaradi teh omejitev zelo oteženo. Zato so pripravili poročilo za predsednika Ronalda Reagana, v katerem predla-

Zvezni proračun za leto 1982 predložen zveznemu kongresu

WASHINGTON, D.C. — Včeraj je predsednik Ronald Reagan uradno predložil zveznemu kongresu proračun zvezne vlade za finančno leto 1982. Pred odhodom iz Bele hiše januarja letos je predsednik Jimmy Carter tudi predložil proračun za l. 1982. Reagan je pa zmanjšal izdatke tega proračuna kar za 48.6 milijarde dolarjev.

Odločil sem se napraviti konec dolgoletni navadi, da rastejo izdatki zvezne vlade iz leta v leto, je dejal predsednik, ko je podpisal načrt svojega zveznega proračuna v posebni slovesnosti pred Belo hišo pretekli ponedeljek. Zmanjševanje zveznega proračuna pomeni konec ene dobe in začetek nove, je pripomnil Reagan.

Cepprav mnogi kongresniki soglašajo, da je res treba zmanjšati zvezni proračun, njih je čedalje več, ki kritizirajo posamezna zmanjševanja ali ukinitve raznih programov, ki jih je doslej financirala ali vsaj sofinancirala zvezna vlada. Med temi kritičnimi kongresniki je tudi vedno več konservativcev. Le-ti trdijo, da sicer v splošnem podpirajo predsednika, nekatera zmanjševanja zveznega proračuna pa so le neodgovorna.

V razpravi včeraj v enem od odborov zveznega senata, je sen. Edward M. Kennedy kritiziral mišljenje mnogih Reaganovcev, ker mislijo, da bodo odpravili obstoječe socialne in druge probleme ameriške družbe s tem, da prizadejajo osebe ne bodo več finančno podpirali.

Konservativci so pa menili, da takšnih problemov ni mogoče odpraviti oz. reševati z denarjem. Trdili so, da tako mislijo liberalci.

gajo ukinitve teh omejitev. Pričakujejo, da bo predsednik podpisal odredbo, po kateri bodo omejitve odpravljene.

V Beli hiši še niso uradno komentirali o tej zadevi.

Zadnje vesti

• Washington, D.C. — Cene mnogih poštinskih storitev bodo zvišane začenši že z 22. marcem. Za navadno pismo bo treba odšteti 18 namesto sedanjih 15 centov. Načelnik pošte Ray Bolger pravi, da 18 centov ni dovolj in da bo najbrž moralo priti do ponovnega povišanja že letos, verjetno do 20 centov za navadno pismo.

• Damask, Sir. — Ugrabitelj pakistanskega letala še traja. Ugrabitelji postavlajo nove zahteve glede izpustitve političnih zapornikov v Pakistanu. Pakistanska vlada je dala Siriji proste roke glede reševanja krize. Na letalu čaka že 11 dni 103 potnikov in članov posadke.

• Washington, D.C. — Ameriške obveščevalne naprave so ugotovile, da se je več sovjetskih podmornic približalo ameriški obali. Podmornice so oborožene z raketami, na katerih so montirane jedrske bombe. Podmornice se nahajajo na področju, na katerem se redko pojavljajo. Nekatero letalske enote v državi Maine so zaradi tega v povečanem stanju pripravljenosti.

• Bejrut, Lib. — Neznano orožje je streljal na avtomobil, v katerem se je peljal veleposlanik v Libanonu. Nihče ni bil ranjen pri tem napadu.

Vojaški svelovalci ZDA v El Salvadorju naj se strogo izogibajo bojov

WASHINGTON, D.C. — Ameriški vojaški svelovalci, ki vežbajo el salvadorske vojaške, se morajo strogo izogibati vsakršni možnosti, da bi se udeleževali bojov med gverilci in enotami el salvadorske vojske.

Dva svelovalca sta to povedala med razgovorom z ameriškimi novinarji. Svetovalca sta rekla, da bosta z novinarji govorila le pod dvema pogoje, in sicer, da njihovih imen in rangov ne bodo objavili ter da ne bosta slikana.

Ako bi gverilci videli njuni slike in dobili druge podatke o njih, bi bila Amerikanci

RONALD REAGAN OBIŠČE KANADO; VAŽNI SESTANKI S PREMIEROM TRUDEAUOM

OTTAWA, Kan. — Predsednik Ronald Reagan bo danes končal svoj dvodnevni obisk v Kanadi z govorom na zasedanju kanadskega parlamenta. Včeraj je imel ameriški predsednik več pogovorov z ministrskim predsednikom kanadske vlade, Pierrom E. Trudeauom. Obisk v Kanadi je prvič, da je Ronald Reagan zapustil ZDA po prevzemu dolžnosti kot predsednik.

Trudeau je predlagal trojni sestanek na vrhu, na katerem bi on, predsednik Reagan in mehiški predsednik Lopez Portillo obravnavali vprašanja skupnega interesa. Reagan je takoj podprl ta predlog.

Cepprav sta Reagan in Trudeau različnega mnenja glede mnogih svetovnih problemov, posebno v zvezi z napovedano Reaganovo politiko do El Salvadorja, je bilo osebno srečanje med državnikoma prijateljsko.

Kanadčani so jezni nad odločitvijo predsednika Reagana, da ne bo predložil zveznemu senatu novo pogodbo med Kanado in ZDA, ki rešuje težave v zvezi z ribarstvom v nekaterih vodah Atlantskega oceana.

takoj postala tarča teh gverilcev.

Povedala sta, da velika večina med 50 ameriškimi svelovalci v tej državi govori špansko, kar seveda zelo olajša njihovo delo. Njihova naloga je vežbanje El Salvadorcev in nič drugega, sta poudarila. Zato se ne smejo Amerikanci udeleževati nobenih bojov. Streljajo lahko samo v slučaju, da si rešijo lastno življenje ali življenje drugega Amerikanca.

Oba sta pohvalila sposobnost in hrabrost tistih el salvadorskih vojakov, s katerimi sta že prišla v stik. Pomankljiva je le njihova oprema, sta dejala.

V ZDA pa nasprotujejo nekaterim nedavnim odločitvam kanadske vlade glede dobave naravnega plina Združenim državam, cene tega goriva ter poslovanja ameriških podjetij v Kanadi.

Pierre Trudeau je uradno sprejel predsednika Reagana pred poslopjem kanadskega parlamenta. Navzočih je bilo tudi nekaj demonstrantov, ki so glasno protestirali zoper Reaganovo politiko do El Salvadorja.

Kanadski premier jih je pozval, naj bodo tihi. Ko grem jaz na obisk v ZDA, nisem deležen takšnih demonstracij, je dejal Trudeau. Reagan se je pa pošalil, da so bili demonstranti morda uvoženi iz ZDA zato, da bi se počutil tako kot doma.

Rudarji protestirali proti predlaganemu zmanjšanju podpore

WASHINGTON, D.C. — V ponedeljek se je več kot 6000 rudarjev udeležilo demonstracije v tem mestu, katere namen je bil, protestirati proti predlaganemu zmanjšanju finančne podpore tistim rudarjem, ki bolehalo za tkzv. "Black Lung" boleznijo. Ta bolezen je nevarna mnogim rudarjem, zaposlenim dolga leta v premogovnikih. Zvezna vlada plačuje posebno pokojnino oz. odškodnino tem rudarjem ali njih svojcem.

V Reaganovi vladi so pa prišli do zaključka, da prejema to podporo mnogo rudarjev, ki niso upravičeni do nje. Zato je predsednik Reagan predlagal, naj omejujejo številni prejemniki takšne podpore, pogoji za prejem podpore pa naj bodo poostreni in učinkoviteje nadzorovani.

Rudarji, povezani v Združenju rudarjev (UMW), so organizirali dvodnevno stavko, mnogi so tudi prišli v Washington demonstrirati. Pridružili so se jim mnogi kongresniki, predsednik delavskega gibanja AFL-CIO Lane Kirkland je pa dejal, da jih podpira tudi ta organizacija. V tajništvo za delo so objavili podatek, da prejema podporo za "Black Lung" bolezen okrog 350,000 bivših rudarjev in njih svojcev. Meščna podpora je v znesku od 254 do 508 dolarjev.

Predsednik UMW Sam Church je dejal, da ta bolezen zahteva 4000 smrtnih žrtev letno, smrt pa prihaja le po dolгих letih mučenja bolehanja. Zdravil proti tej bolezni ni, je dodal.

VREME

Spremenljivo oblačno in vetrovno danes z možnostjo naletavanja snega. Najvišja temperatura 40 F. Pretežno sončno in vetrovno jutri, a nekaj toplejše. Najvišja temperatura okoli 50 F.

(Dalje)

Iz Clevelanda in okolice

Zopet zanimivo predavanje o Slovencih—

V soboto, 14. marca, ob 2. uri popoldne bo prof. dr. Ciril A. Zebot z univerze Georgetown v Washingtonu, D.C. podal referat o bodočnosti Slovencev v domovini na seminarju, ki ga organizira American Croatian Academic Society. Seminar bo na John Carroll univerzi na University Hts., Ohio in sicer v sobi Jardine v Student Activities Center. Dvodnevni seminar se bo začel že v soboto ob 8. zjutraj (registriranje) in se bo končal v nedeljo, 15. marca, dopoldne. Registriranje stane \$15 za nečlane in za podrobnosti lahko pokličete tel. (216) 486-0733.

MZA sestanek—

Misijska znamkarska akcija vabi na sestanek, ki bo v nedeljo, 15. marca, ob treh popoldne pod staro cerkvijo pri Mariji Vnebovzeti. Pridite!

Seja—

Dr. Ribnica št. 12 SDZ ima sejo v nedeljo, 15. marca, ob 9.30 dop. v SND na St. Clairju, v običajni sobi v starem poslopiju.

Darovi Slovenski šoli pri Sv. Vidu—

Ob priliki nedeljskega kosila Slovenske šole pri Sv. Vidu so darovali: \$21 g. in ga. F. Slemc, \$10 g. M. Goršek, g. F. Kogovšek in rev. Kumše, \$5.50 rev. J. Božnar in ga. Tonkli, \$5 ga. Kurboš, \$2 N.N., \$1 g. L. Peterlin, 50 centov dr. J. Felicijan in ga. F. Hočevar. V spomin dr. V. Meršola pa sta tudi darovala \$15 g. in ga. K. Bojc. Vsem se odbor staršev Slovenske šole pri Sv. Vidu najlepše zahvaljuje.

Ribje večerje—

Očetovski klub pri Sv. Vidu bo pripravil okusno ribjo večerjo vsak petek v postu. Večerjo bodo servirali od 4. do 7. zvečer. Dobiček je namenjen za športni program svetovidske šole.

Spominski darovi—

Spominjajoč se blagopokojnika dr. Valentina Meršola, so darovali za koroške pomoči potrebne študente v oskrbi Mohorjeve družbe: France in sestra Marjanca in Mici Mlinar \$30, Jakob Grum \$20, Vili Bitenc pa \$15. Prav tako za študente v Mohorjevi hiši so darovali \$30 France, Marjanca in Mici Mlinar v spomin v Toronto, Kanada umrlega rojaka Viktorja Trčka. Poverjenik J. P. se v imenu družbe lepo za darove zahvaljuje.

Priznanja—

Ob priliki "zahvalne večerje", ki jo priredijo vsako leto pri Sv. Vidu, so prejeli priznanje za svoje dolgoletno in zvesto služenje tej fari ga. Mary Otoničar, g. Joseph Baskovic in Rick Pangonis. Mati mladega Ricka Pangonisa je Mary Pangonis, ki je v službi v naši pisarni. Cestitke!

Poravnajte naročnino pravočasno!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec — Owner, Publisher
Dr. Rudolph M. Susel — EditorPublished Mon., Wed., Fri., except holidays and 1st 2 weeks
in July

NAROCNINA:

Združene države:

\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece

Kanada in dežele izven Združenih držav:

\$40.00 na leto; \$25.00 za pol leta; \$15.00 za 3 mesece

Petkova izdaja: \$10.00 na leto; Kanada in dežele izven

Združenih držav: \$15.00 na leto.

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$40.00 per year; \$25.00 for 6 months; \$15.00 for three months

Fridays only: \$10 per year—Canada and Foreign: \$15 a year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

83

No. 30 Wed., March 11, 1981

Kako je s kulturo doma?

II.

Cenzura, ki jo dosledno izvaja nad vsem tiskom, vključno vso literaturo, oblast v republiki Sloveniji po navodilih partije, in o kateri smo že zadnjič govorili, preseda celo znatnemu številu leposlovnih umetnikov doma, pa naj bodo nepartijski ali pa člani partije. Umetniški duh v svojem intuitivnem, ustvarjalnem razmahu težko prenaša kakršnokoli omejitve ali tudi samo možnost omejevanja svobodnega poleta duha. In tako je prišlo po desetletjih cenzure do tega, da se je skupina slovenskih literatov odločila predložiti oblasti petico za ustanovitev in izdajanje nove leposlovne revije, kjer bodo prosto, brez cenzure, priobčevali leposlovna dela na lastno odgovornost.

Pokret je zelo značilen za kulturne razmere doma, pa po dosedanjih poročilih nimá izgleda na uspeh. Partija se boji svobodne misli, ki ne bo nujno marksistična, zlasti se pa boji javnih razprav o tem kočljivem predmetu. Zato se drži pregovora: bolje drži ga, kot lovi ga; izgleda, da ne bo iz vsega nič, saj celo tako "liberalen" komunist kot zadnji čas Mitja Ribičič, odklanjajo zamisel svobodoljubnih umetnikov. Kajti, če pustiš na enem koncu, se takoj pojavi zahteva na drugem koncu, kot zgovorno uči Poljska. Duhovnega nasilja je pa na vseh koncih toliko, da ga ni ne konca ne kraja.

Kako so komunisti s trdo roko posegli po nacionalno-kulturnih svetinjah naroda, naj pokaže le par zgledov. Na kulturno-pobalinski način, ki ni vreden Slovencev, pa naj bo magari komunist, so se lotili spreminjanja krajevnih imen, ki so pred davnim časom nastala po čutenju, tradiciji in volji ljudstva v dotičnem kraju. Kjer je v imenu bilo kaj sluha o Bogu, Mariji, svetništvu in cerkvi, so to iz imena izločili, ali ime popolnoma spremenili. Kdaj jim je narod dal pooblastilo, da vtikajo svoje krvave prste v starodavna imena krajev? Iz kraja Devica Marija v Polju so naredili Polje, a polje ni ime kraja, ampak orne zemlje vse naokrog. Sv. Lucijo ob Soči so spremenili v Most na Soči, čeprav je mostov na Soči cela vrsta.

Iz Svetega Lenarta na Štajerskem so črtali besedo "sveti", kakor so napravili še marsikod drugod, čeravno poje ravno o sv. Lenartu ljudska popevka tako hudomušno, vendar ljudsko pristno:

Preljubi svet' Lenart, kako si ti svet,
'maš mājčkeno farno, pa dosti deklet...

Iz prelepega kraja Sv. Trojica (v Slovenskih gorah), kamor je šel pred svojo smrtjo iskat zadnji doma dragi in ljubi frančiškanski ameriški misijonar pater Odilo, so napravili Gradišče, da bi se popolnoma zabrisal religiozni značaj samostana in naselja. Ali dela kaj takega še kak kulturni narod pod soncem?

Toda to vse še ni tako hudo, kakor tudi je obžalovanja vredno. Huje je, kar počno s teksti največjih pisateljev, pesnikov in celo z besedili ljudskih pesmi. To je kulturna sramota, ki so se je začeli sramovati tovariši na samih partijskih vrhovih. Že imenovani Ribičič pravi: "Ne smemo dopustiti, da nam (avantgardisti) maliciozno Ivana Cankarja... V gledališčih sedanjega časa sploh več ne vidijo izvirnega Cankarja. Tak popravljaljski odnos do Cankarja tudi kaže, kako malo nam je mar naša kulturna dediščina..." Mi pa vprašamo: kje ste bili celih 35 let? Kje ste bili, ko so iz Cankarjevih (in drugih) tekstov črtali vse besede in stavke, kjer govori o Bogu in veri? Ko so v tem smislu izločali take besede celo iz narodnih pesmi?

Brali smo, kako so marksistični režiserji spakirali Cankarjevo dramo "Hlapci". Tako temeljito so napravili, da drama ni bila več Cankarjeva, marveč delo režiserja. Ali je gledališče v službi lepe umetnosti, ali režima?

Še huje je, kar delajo z jezikom, našo lepó slovenščino. Jezik je najvišja kulturna vrednota, osredje in bistvo narodove bitnosti. Kvartijo, zapostavljajo in uničujejo ga tako, da je vodilni režimski kulturnik v Sloveniji, Bojan Štih zaklical: "Slovenščina umira... in nihče drugi, kot mi sami smo uničevalci slovenščine, in mi smo odgovorni za njeno bodočo usodo." In predlaga rešitev: "Da bi rešili slovenščino pred izginitvijo,

Beseda iz naroda...

Mesec februar v Chicagu

Koline in slovenska radio oddaja

Mesec februar nam je prinesel dve pomenljivi nedelji in dal v njih krepak pečat v našem družabnem in kulturnem življenju. Ob delavnikih je kaj mrtvo okrog cerkve sv. Stefana. Vsaka nedelja pa prinese živahnost — najbolj pred in po slovenski deseti maši.

Skozi gručo obiskovalcev moramo starejši kar prodreti svojo pot. Starši opazujejo svoje otroke, ki jih učitelji pripeljejo iz slovenske šole, kateri potem zasedejo prve klopi v cerkvi na obeh straneh. Pevci zasedejo kor, verniki se počasi naberejo.

Mnogi staronaseljenci pridejo, ker tako lepega petja, kakor pravijo, nikjer ne slišijo. Naš p. Beno mi je rekel, da se v Chicagu res še potrebuje znanje slovenskega jezika, več kot po drugih takozvanih slovenskih naselbinah. Razen velikih praznikov v letu je polno zasedena cerkev tudi ob nedeljah, ko je pripravljeno v dvorani kosilo v ta ali oni dobri namen.

Kolin in z njimi združene slovenske družabnosti 15. februarja smo se kar veselili. V dvorani srečamo vendar svoje prijatelje! Režijo kolin so imeli v rokah starši in mladci — plesalci, ki nastopajo v Ameriško-slovenskem radio klubu, ki je eden izmed močnih faktorjev v slovenskem življenju v Chicagu.

Pri tem kosilu kakor pri mnogih tekom leta nam je jasno, da dokler časa bomo imeli toliko poštovovalnih odraslih in mladih, bomo še živeli. Pa da ne bo preveč mislil kdo samo na jed, važni so vsakokratni kulturni programi in prijateljska slovenska srečanja.

Dnevi pred kolinami so bili v letošnji zimi najtežji — mraz in snežni viharji. Sila naporno delo so imeli možje-

bomo morali spremeniti sedanji narodni značaj." Mi bi dodali, da je treba spremeniti tiste "sedanje oblike in načine obnašanja naroda", kakor jih je v 35 letih izobilikovala marksistična diktatura.

V odlični razpravi pod naslovom "Kakikatura nekega slovenstva" razmišlja v AD neznani avtor; kako presajanje tujega (kulturnega?) kiča (smeti) lahko spremeni človeka v karikaturu. Pri tem opravljajo odločilno vlogo množična občila, radio, tisk in televizija, ki so že v vsaki hiši. Dobesedeno pravi avtor: "Tuje senzacije, banalnosti, popevkarstvo prevladuje nad domačo stvarnostjo, prepisane navadno iz tujih revij, ter ustvarjajo pri prihajajočem mlajšem rodu "mednarodni" okus. Takšno večletno duhovno nasilje prek javnih občil pripelje postopno do (kulturne) odtujenosti domačemu okolju, domačemu svetu ter njegovim izročilom." Ali to je, dragi avtor, vse v duhu marksizma po naukih Marxa, Lenina in končno (če se sme majhno primerjati z velikim) tudi Kardelja!

Najhuje, kar je zadelo narod v domovini v nacionalno-kulturni sferi, pa je usodni udarec po kmetu, katerega se je posrečilo zdecimirati in poteptati v tla. Načrtno politika partije je iz strahu pred njegovim uspešnim odporom kmečko ljudstvo gospodarsko uničila. Mladi rod je izvabila iz kmečkih domačij v mesta in tovarne, doma so ostali le stari ljudje; s tem je bila pretrgana kontinuiteta za ohranjanje kmečkega etosa, prvobitnih kulturnih virov narodne svojstosti, ki so samo tam, in stoletnih tradicij, katere ohranja samo podeželje. Tam je doma narodna poezija, pripovedke, pesmi, stoletne verske in svetne navade in obredi, ki so se prenašali iz roda v rod, tam ima svoje korenine jezik in drugi pristni kulturni elementi (arhitektura, rezbarstvo, slikarstvo itd.)

Te žlahtne korenine so spodrezane. To je najhuje, to je za narod usodno. Kako bo kulturno razdejanje sploh mogoče skupaj spraviti? Ali se ne odkriva in čuti notranja povezanost med pogubnim razvojem kulturnih razmer v stari domovini in tukajšnjim prizadevanjem za ustanovitev kulturnega Centra slovenstva v Lemontu, ko gledamo v prihodnost?

L. P.

Fani; Ko psi zalajajo; Sem šel čez gmajnico; Naj vrisk pove; Studenček; Vrh planin. Nastopili so: Janez Arko, dirigent s harmoniko; John in Dawn Vidmar, pevca; Tony in Irena Gombač (brat in sestra) pevca; John Burjek, pevec; Dale Trinko, pevec; Patty Zubeck, pevka s kitaro; Jože Arko, bass.

Nastopila sta tudi mala Pe-

Šolski sestanek in občni zbor Lige slovenskih Amerikancev

v nedeljo, 22. februarja, v mali dvorani po deseti maši. Udeleženci: starši, vsi učenci slovenske nedeljske šole, pevci cerkvenega zbora in mnogi ostali Slovenci. Vsako zadnjo nedeljo v mesecu imamo šolski sestanek z nastopom učencev s petjem, deklamacijami, branjem slovenskih klasičkov. Kot izredno točko so k šolskemu programu dodali občni zbor Lige slovenskih Amerikancev. To društvo je v Chicagu še vedno aktivno in spada pod glavni odbor v New Yorku. Po pozdravu voditelja slovenske šole Andreja Remca je dolgoletna tajnica Lige podala prvo poročilo. Zaradi mnogih mladih se ji je zdelo potrebno, da je posegla nekoliko nazaj.

Ligo so ustanovili l. 1945 stari naseljenci tudi v Chicagu, da so z darovi pomagali beguncem, ki so se v prevratnih dneh iz Slovenije zatekli na Koroško in v Italijo; pozneje so ti postali sponzorji prvih, ki so dobili dovoljenje, da se vselijo v Združene države. Ti novi so pozneje še mnogim preostalim zopet pomagali preselitev.

Liga je bila tista leta dobrodelna ustanova. V Chicagu je polagoma postala kulturna; skrbela je za predavanja, za prireditve — največ igre z narodno vsebino, za pevske nastope in ustanovila je leta 1982 slovensko šolo. Že okrog 20 let je njena največja skrb obstoj in prireditve slovenske šole, ki danes kot taka pomeni močan faktor v slovenski čikaški skupini in je velika nosilka in podpornica slovenske narodne zavesti. Prav te dni obhajamo tretjo obletnico smrti Alfreda Fishingerja, dolgoletnega predsednika Lige. Eno celo desetletje je bil on z go. Metodo glavni stebel čikaške kulturne dejavnosti; skupno z delavnimi odborniki je skrbel za vse udeleževanje šole. Bil je izredno nadarjen pianist in tudi organist, ki se je razdaljal zastoj za našo skupnost.

Zadnjih 10 let je Ligi v pomoč velika strnjnost staršev, ki je sedaj glavna vodilna sila za obstoj šole in vseh njenih prireditev. Nekaj podatkov iz slovenske šole:

Iz sobotne šole je postala zaradi posebnih razmer nedeljska. Učenci so pridobili na obisku slovenske maše, učenja slovenskih molitev, poslušanja prelepega petja odličnega cerkvenega zbora ter sodelstvo maše s starši.

Število učencev se že vsa leta giblje od 40 do 70; žal, da smo zopet pri številu 40 — ni več otrok. Fara nam že leta dolgo nudi številne učilnice v letos obnovljeni in zelo snažni farni šoli z naklonjeno predstojnico. Redne učne moči ima šola štiri (dva moška, dve ženski) in dve voditeljici petja. Same izborne moči z veliko narodno zavestjo! Skupnost staršev in učiteljev je vzgledna.

Delovni program slovenske šole — ali njene prireditve — je že nekaj let ustaljen. Je star, a vsako leto vendar nov, vsebina je drugačna; rast učencev in njihovo zmogljivost zasledujemo iz leta v le-

terček in Anna Maria Gorenc s pesmijo "Ko študent na rajžo gre". Glavna kuharica Tončka Judnič se je zahvalila klavcem in kuharicam. V celournem programu so govorili: redni radijski napovedalci: dr. Ludvik Leskovar, Corinne Leskovar, Tone Gaber ml. in tokrat tudi Magda Simrayh, učiteljica mladinske skupine plesalcev.

to in jih z ljubeznijo spremljamo od prvega do osmega razreda in še čez v High School. Starši dajejo temelj znanju slovenske govornice: nekateri zelo dobro, drugi manj in tretji toliko, da razumejo. Vsi bodo pa nesli v življenje zavest slovenski priпадnosti, koščku tam pod Triglavom, kjer so živeli nekdanji njihovi predniki. Iskanje "korenin" zanje ne bo pretežko.

Naj omenimo vsakoletne prireditve — aprila: slovesen vohod na Cveto nedeljo v cerkev z butaricami in v narodnih nošah; višja skupina izvede pasion zborno in v vlogah; maja: materinska proslava v velikem obsegu v cerkvi v Lemontu; junija: slovesen zaključek šolskega leta; novembra: komemoracija v spomin smrti škofa Rožmana in žrtve druge svetovne vojne ter vseh naših umrlih doma in tukaj, v Lemontu; decembra: tradicionalen Miklavž, ki prinese vsako leto veliko lepote in veselja otrokom in odraslim; sodelovanje šole na mednarodnem prikazu slovenskega Božiča. Vsako zadnjo nedeljo meseca je skupna šolska maša z nastopom znanja, ki so ga pridobili v šoli. Pri vseh nastopih sodelujejo in pomagajo starši, zlasti matere s pripravo pogostitve.

Pri večjih prireditvah je tako urejeno, da nastopijo vsi učenci; glavnina leži na višjem oddelku in na obeh zborščkih. "Iz gorčičnega zrna" dosiga obilen sad spreten in strog režiser Jože Rus, ki je ponos naše šole.

Pri volitvah novega odbora Lige je bil soglasen sklep, naj ostane stari odbor. Andrej Remec, predsednik; Nežka Gaber, podpredsednica; Ana Gaber, tajnica; Ivanka Vukšenič, blagajničarka; delovni člani odbora so vsi učitelji in učiteljice; zastopnika staršev: dr. Lojze Arko in Tone Gaber ml. Častni odbornik ostane 92-letni g. Stanko Mašič. Duhovni vodja: župnik p. Vendelin Spendov.

Za sklep sestanka so najmlajši učenci nastopili z deklamacijami in petjem pod vodstvom Kriste Arko in Nandi Puc. Višji tečaj je v dramatični obliki bral odlomek Levstikovega "Martina Krpana". Lepo je bilo!

Ana Gaber

RAZNO IZ CHICAGO

Roparski napad

V nedeljo, 1. marca, ob pol osmih zjutraj je neznanec oropal poznano go. Ana Gaber, ravnateljico Slovenske šolske šole, ko je pravkar nameravala v cerkev sv. Stefana.

Bila je že pri tem, da odpre cerkvena vrata, ko je potihoma prišel ropar za njo in ji iztrgal torbico. Ko se je obrnila, je neznanec bežal v avtomobil, čakajoč preko ulice, v katerem je bil spremljevalec, da sta oba hitro odbrzela od mesta napada.

Maks Simončič:

Jutranja molitev

Zvezde se vtapljajo
v jutranjem mraku,
svit iz daljave sili v dan;
v gozdu prebuja se novo
življenje,
človek, ne bodi v duši
teman.

S križem pričnimo
dnevno življenje,
v srcu nosimo vero v Boga;
On je Zveličar, Stvaritelj
vesolja,
merilo ljubezni, dobrot
neba.

Predno se je ga. Gabrova prav zavedela, je avto potegnil okoli vogala in odbrzel v smeri proti Cermak Rd. Vse stvar se je razvijala tako hitro, da se ga. Gabrova o avtu nič ne spominja.

Taki roparski napadi so postali že skoraj vsakdanja stvar. Posebno ženske so tarča takih napadov. Kje so tisti časi, ko si se pri Sv. Stefanu lahko mirno sprehajal ob vsaki uri?

Na smučanje

Naš naročnik Lojze Gregorič se je podal na dvotedenski počitnice v Avstrijo, na smučanje. Smučarski klub, kateremu pripada, je letos izbral avstrijske Alpe za svoj teren. Mudili se bodo v glavni nem okoli Inomosta. Prvi teden se bodo smučali, drugi teden pa bodo potovali in obiskali turistične kraje v Avstriji.

Zelimo mu srečen povratek.

Slovenski križev pot v postu

V postnem času bo vsak petek ob 7.30 zvečer pri Sv. Stefanu slovenski križev pot.

Tone Arko

Joe Drobnič bo slavil svoj 93. rojstni dan; sestra Rezka starejša

CLEVELAND, O. — Pred dnevi smo poročali, da bo Joe Drobnič z E. 73. ceste tri praznoval svoj 93. rojstni dan. Zopet čestitamo in želimo vse najboljše, predvsem seveda pa vrnitev v zdravje!

V uredništvu smo prejeli izrezek iz slovenskega časopisa "Dolenjski list", v katerem pisec D. Mohar piše o 93. letnici rojstva ge. Terezije Mrše, sestre g. Drobniča. Sledi besedilo članka:

"Terezija Mrše iz Doljnih Lazov pri Ribnici je pred kratkim slavila 95-letnico življenja. Rodila se je 17. oktobra 1885 v družini Drobnič v vasi Zukovo pri Velikih Poljanah. V Dolenje Laze, kjer živi še danes, se je omožila februarja 1909.

Moža je izgubila že v prvi svetovni vojni. Ostala je sama z dvema majhnima otrokoma. Življenje je bilo težko, saj je morala sama skrbeti za vso družinico. Komaj pa so malo opomogli, je že prišla druga svetovna vojna, v kateri je izgubila oba sinova.

Vsa povojna leta je preživela pri snahi v Lazih. Terezija pravi, da je bila na srečo vse življenje zdrava. Pri zdravniku je bila samo dvakrat. Kljub 95 letom se še vedno počuti zelo dobro, medtem ko so ambulantne polne mladih oziroma vsaj mlajših. Se vedno pomaga pri raznih delih, predvsem doma.

Za visoko starost se lahko najbolj zahvali trdemu delu, težkim življenjskim pogojem in življenju v naravi. Kaže pa tudi, da je Drobničev rod zdrav, saj je tudi njena sestra že slavila 90-letnico."

Rudolph M. Susel

Zahodna Evropa gleda s skrbjo na neposredni gospodarski razvoj

Gospodarske razmere v naši deželi niso rožnate, pa tudi ne tako črne, kot jih nekateri slikajo. Z odločno voljo, vstrajnostjo in z zdravimi programi bomo gospodarstvo spravili v red, če se bomo za to seveda res trdno odločili in sprejeli potrebne žrtve.

Na splošno so naše gospodarske težave še vedno znosne, posebno kadar jih primerjamo z onimi, v katerih so naši zavestniki v Zahodni Evropi. Ko v Ameriki upamo, da je nevarnost novega gospodarskega zastojanja prešla, so v Zahodni Evropi prepričani, da se bo njihov gospodarski položaj poslabšal in da utegne zastoj biti dolgotrajen.

Brezposelnost v državah Zahodne Evrope je dosegla raven, kot jo tam niso poznali od časa velike depresije med obema svetovnimi vojnami. V državah Gospodarske skupnosti je bilo ob koncu leta 1980 okoli 7.9 milijonov brezposelnih, skoraj cel milijon več, kot so predvidevali preteklo poletje. Če dodamo državam Skupnega trga še Španijo in Švedsko, dobimo skupaj precej preko 10 milijonov brezposelnih.

Gospodarski poznavalci trdijo, da se bodo razmere poslabšale, ker je gospodarstvo prenehalo rasti, ko prihajajo na delovni trg številnejše generacije povojnih let. Napovedujejo, da bo sedanja brezposelnost 7.2% porasla v teku prihodnjih 18 mesecev na 8.5%. Če ne bo prišlo do obnove rasti gospodarstva v prihodnjih letih, na kar ni dosti upanja, — se utegne brezposelnost povzpeti na 10 do 13.5% ali 11 do 15 milijonov ljudi.

Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj v Parizu napoveduje posebno veliko brezposelnost med mladino. V Italiji naj bi dosegla brezposelnost med mladino leta 1982 33%, Britaniji 20% ali več, v Franciji pa do 19%.

Kljub precejšnji črnoglednosti upajo v Zahodni Evropi, da se bodo gospodarske razmere vsaj delno popravile v drugi polovici letošnjega leta. Nekateri zahodnonemški gospodarski strokovnjaki svarijo, da za to ni dovolj stvarnih znakov.

Sedanji položaj v Zahodni Evropi je zelo različen od onega v šestdesetih letih, ko tam brezposelnosti stvarno skoraj niso poznali. ZDA so bile tedaj zapletene v vojno v Vietnamu in njihova industrija je delala v veliki meri za potrebe te vojne. Zahodna Evropa in Japonska sta to dobo dobro uporabili za širjenje svojih gospodarstev.

Rast gospodarstev je omogočila izpolnjevanje socialne oskrbe v gospodarsko razvitih državah Evrope. Stroški za to oskrbo so rasti in še vedno rastejo, postajajo pa vedno hujše breme, ko je gospodarska rast zastajala. Dohodki gospodarstva ne morejo več kriti vseh izdatkov, potreb države in celotnega socialnega skrbstva.

Od držav Evropske gospodarske skupnosti čuti posebno težo splošnega socialnega skrbstva Britanija. Njeno gospodarstvo ni le prenehalo rasti, ampak se v zadnjih letih naravnost krči, upada. Stiška bi bila še večja, da ni začelo teči olje iz nahajališč pod Severnim morjem v taki me-

ri, da krije vse britanske potrebe po njem. To je omogočilo izravnavo britanske zunanje trgovine in plačilne bilance. Funt, ki je bil pred nekaj leti ena najbolj "bolnih" valut, je postal trden in upoštevan.

V pogledu socialne oskrbe so šli najdlje Švedi. Država skrbi za ljudi od "zibel do groba". Vse je bilo lepo in v redu, dokler je bilo gospodarstvo v polnem obratu in je stalno rastlo. Ko so se po nastopu "oljne krize" leta 1973 začele pojavljati težave, so Švedje postali zaskrbljeni. Po 44 letih so odrekli zaupanje socialistični vlad in ga dali konservativnejši sredini. Ta je skušala spraviti narodno gospodarstvo v red, pa je kmalu prišla do spoznanja, da je to naloga, katere rešitev se stalno izmika. Ljudje so se navadili na to, da jim ni treba skrbeti za vsakdanje potrebe življenja, za to je odgovorna vlada, oziroma javno socialno skrbstvo.

Javni davki poberejo na Švedskem 53% celotnega narodnega dohodka, pa računajo, da bodo izdatki v tekočem finančnem letu za do 15 milijonov dolarjev večji od dohodkov. Če pomislimo na sorazmerno majhno število prebivalstva (okoli 8 milijonov), je primanjkljaj res ogromen. Obresti na državni dolg so se v teku dveh let podvojile.

Ljudje na Švedskem so se navadili dobro in brezskrbno živeti. Delovna disciplina je popustila, izostajanje od dela raste, produktivnost pada. Vsakdo hoče vse ugodnosti, vse udobje in oskrbo, ni pa voljan za požitnovalno in vstrajno delati. Pri izpolnjevanju svojih obveznosti so postali ljudje manj tenkovestni. Izgovorov je vedno dovolj, če jih kdo hoče iskati.

Vsaka družba, kapitalistična, socialistična, komunistična ali kakršnakoli že, more preživeti le omejeno število brezdelnežev. Čim manj je teh, tem boljše se godi vsem pripadnikom skupnosti. Če število neproduktivnih preseže določeno mejo, začne trpeti vsa skupnost, njena življenjska raven pada.

Nobena skupnost ne more iz leta v leto več porabiti, več potrošiti, več izdati, kot ustvari, kot pridobi, kot zasluži. Pameten in stvaren gospodar je v skrb, če ne more kriti vseh stroškov z rednimi dohodki. Če ne more povečati dohodkov, ve, da mora omejiti izdatke v taki meri, da bodo ti pokriti z rednimi dohodki.

Naša dežela je v zadnjih letih živela preko svojih dohodkov, preko svojih rednih dohodkov živi naša zvezna vlada že vrsto let. To očitno ni zdravo gospodarstvo, tega se vsi zavedamo, to vsi čutimo. Kljub temu omahujemo, se pomisljamo, ko je treba sprejeti trde ukrepe, ko se je treba čemu odreči, ko je treba sprejeti žrtve v korist skupnosti.

Podoben je položaj v Zahodni Evropi, še slabši je v Sloveniji. Tam priznavajo vsi, da so dolga leta živeli preko svojih sredstev, in so izdelali načrte za ozdravljenje sedanjega gospodarskega stanja. Ko je bilo treba te načrte izvajati, je prišlo do sporov in ovir. Vsakdo se boče otresti žrtev, te naj bi sprejeli in nosili drugi.

(Iz Glasa ADZ)

Vse rojake vabimo, da
voščijo veselo Veliko noč
svojim prijateljem in znancem
v Ameriški Domovini.

Uprava lista sprejema naročila za
praznična voščila najkasneje do srede, 15. aprila.

Kličite čimprej tel. (216) 431-0628 ali pišite na:

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Beri - kupi - daruj knjigo!

L A K E PANASOFFKEE, Fla. — G. Mirko Kozina, doma v Zapotoku pri Sodražici, sedaj župnik v Kaliforniji, je napisal v lepi angleščini knjigo z naslovom: SLOVENIA, LAND OF MY JOY AND MY SORROW. Na 321 straneh ima 61 poglavij, opis dogodkov iz najbolj krvave in boleče zgodovine slovenskega naroda. Ob branju boš s srčno bridkostjo doživljal dogodke, ko je slovenski komunist divjal po vaseh, mestih in klal, moril, mučil, uničeval ne le domačije, ampak življenje očetov, mater, nosečih mater, hromih — vse pod lažno propagando: Svoboda narodu.

Morda te bo zanimalo poglavje o terencih, kako so se pajdašili z Lahi in od njih dobivali zaščito, pa izjave vodilnih komunistov, ki so jasno povedali: nam gre za uničenje vseh Slovencev, ki niso podporniki komunizma. — Drugi bo z zanimanjem bral novomašniško posvečenje g. Mirkota po škofu Rožmanu med vernimi tirolskimi farani v Anrasu. — Pa boš jokal ob branju, kako so komunisti umorili očeta, mater, hrome brata Kozina.

Bral boš o slovenskem Jobu — škofu Rožmanu, njegovem trpljenju in njegovi popolni predanosti Bogu, samo da se duše ljudi, rešijo. — Druga bo zanimal opis Vaške straže v St. Joštu. Morda

se boš o tem spomnil na lazi-zgodovino, ki so jo natisnili v Ljubljani. Tam komunist piše, kako so ljudje navdušeno sprejemali in pozdravljali "herojske" partizane; potem pa prav v isti sapi zapiše dejstvo, da so Vaške straže rasle kot gobe po dežju.

Z nekim čudnim občutjem in sočutjem boš bral poglavje o mladi materi, verni učiteljici Novak, ki je pričakovala prvega otroka. Prosila je komuniste, naj odlože njeno smrt za nekaj dni, da bo otrok rojen. V zgodovini breme o poganskemu sodniku, ki je odložil smrt noseči materi do rojstva otroka. Takega sočutja komunist nima. Z naslodo in sovraštvom so slovenski krščeni komunisti pretepali, uklenili, pobijali in ubili nosečo mlado mater, ki je morala izkopati sebi svoj lastni grob.

Z gnevom boš bral o slovenskih dekletih in poročenih ženah, ki so postale prostitutke laških oficirjev, da so od njih dobile informacije in zaščito. — Pa se boš spomnil o komunistični propagandi: Smrt fašizmu — svoboda narodu, pa misliš tudi na Tita, kako je on sodeloval s Hitlerjem, a ni nihče Tita klical na odgovor za izdajstvo. Bilo je v času, ko so nas Nemci imeli zaprte po ječah.

Vsak, ki je bil med vojsko v Sloveniji, se bo morda ob branju nekaterih poglavij

znašel sredi gozda, kjer je izkopaval pomorjena trupla, ali gledal v spominu pogreb, pokopališče, kjer smo večkrat brez joka, a trdosrčno bolečino pokopavali pomorjene in se je tu in tam odsekalo vprašanje: zakaj? Zakaj tako gorje? Pa se bomo spraševali in čudili samemu sebi: zakaj sem jaz živ, ko je toliko mojih znancev pokopanih v Kočevskem Rogu, Teharjih, drugi v prepovedanih grobovih sredi slovenskih gozdov...

Nismo vedeli in ne vemo odgovora. Bog ga ima. Morda te bo boleča žalost zagrabila in se boš ob branju spomnil na zadnjo kitico Mausarjevo v pesmi "Mrtvi živim", ko je zapisal: "Z ljubeznijo nas vse zberite — požegnajte in pokopljite, — tako bi radi počivali — med vami in pri cerkvi spali."

V par vrsticah se ne da popisati, kar boš v knjigi bral. Kupi knjigo in jo beri. Če ne znaš angleško, kupi knjigo in jo daruj znancu v dar. Naj te deset zelencev ne straši. Le pomislimo, kolikokrat po deset zelencev napravimo za prazen nič. BERI — KUPI — DARUJ KNJIGO. Širi RESNICO o komunizmu v Sloveniji. Razbijaj LAZ, ki jo širijo v Clevelandu in drugod plačani in neplačani komunistični agentje. Po njih delih jih boste spoznali.

Jože Cvelbar

Knjigo lahko naročite pri: TABOR, 29800 Robert Street, Wickliffe, Ohio 44092. — Stane \$10 in \$1 za stroške pošiljanja.

Plače v Ohio visoke

Država Ohio je v pogledu plač in zaslužkov na sedmem mestu med 50 državami ZDA. Na prvem mestu je Aljaska, sledijo ji District of Columbia, Michigan, Washington, Illinois, New York, Ohio. Povprečni zaslužek je znašal v Ohio leta 1979 letno \$13,974 in je bil 75.5% večji kot leta 1970.

Darujte v Korotanov potovalni skad!

Razne zanimivosti iz ljubljanskih časopisov

Sava bo čistejša

BEOGRAD, SFRJ. — Na neki konferenci so ugotovili, da bo reka Sava čistejša čez pet let, kot je danes. V Ljubljani so bili zaskrbljeni, da dobijo nove vire pitne in tehnološke vode. Na konferenci so pa trdili, da ni mogoče misliti o čisti Savi, ako je ne bodo začeli čistiti na virih onesnaževanja v zgornjem toku reke. Sava mora biti čista tudi zato, ker bo njena voda uporabljena v jedrski elektrarni v Krškem. Onesnažena voda bi namreč hitro pokvarila naprave v elektrarni in ji onemogočila obratovanje.

Več hrane iz Pomurja

MURSKA SOBOTA — V sestavljeni organizaciji ABC Pomurka naj bi čez pet let pridelali kar 35 odstotkov vse v Sloveniji pridelane hrane. Takšen je cilj te organizacije. Z ABC Pomurka že sodeluje 15 tisoč kmetov-kooperantov. Pred 10 leti so v Pomurkinih delovnih organizacijah odkupili in pridelali za okrog 25 milijonov litrov mleka, letos pa bo količina preseгла 60 milijonov litrov. V zadnjih 5 letih pa so naredili skok od 65 tisoč na 107 tisoč prašičev, vzrejenih v zasebnih in družbenih hlevih. V Pomurju živi od kmetijstva dobra polovica vsega prebivalstva.

Zdrave ribe v Krki

CATEŽ PRI BREŽICAH — Strokovnjaki nekega zagrebškega inštituta so raziskali ribji živelj v reki Krki. Prišli so do zaključka, da v Krki še vedno živijo zdrave ribe, primerne za človeško prehrano. Reka Krka je do neke mere onesnažena, saj se odpadne vode industrijskih obratov v dolini Krke zlivajo v kraške vrtače, po podzemnih poteh pa prihajajo v rečno korito. To zlasti velja za industrijo z območja grosupeljske občine, le malo boljši pa je v novomeški, krški in brežiški občini.

Ako se bo stopnjevanje onesnaževanja Krke nadaljevalo, opozarjajo strokovnjaki, da bo Krka postala podobna Savi od Litije do Brežic. Krka je še vedno primerna za rekreacijo, ribolov, napajanje, Sava pa je sposobna edinole za plovbo.

Nova jedrska elektrarna v Krškem bo tudi vplivala na

Savo. Povzročala bo nekatere ekološke spremembe, ker bo voda toplejša, ko se bo izlivala iz elektrarne. Višja vodna temperatura bo spremenila favno in floro v reki, menijo strokovnjaki.

Trgovinska menjava med SFRJ in ZSSR

BEOGRAD, SFRJ. — V naslednjih petih letih predvidevajo, da bo trgovinska menjava med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo preseгла 30 milijard dolarjev vrednosti. To bo skoraj dvakrat več kot v minulih petih letih. Petina celotne jugoslovanske trgovinske menjave s tujino bo torej s Sovjetijo. Namestnik generalnega direktorja zveznega zavoda za družbeno planiranje Ante Zmajević je poudaril, da so v gospodarskem sodelovanju med obema državama čedalje pogostejše višje oblike gospodarskih odnosov.

(Pripravil R. S.)

Clevelandski Korotanci gredo v Korotan! Podpirajte jih!

Tudi korporacije se starajo

John K. Galbraith, nekdanji profesor na Harvard univerzi, je nedavno zapisal, da se podobno kot ljudje starajo tudi gospodarska podjetja. Korporacije postanejo po določenem dobi senilne, premalo prožne za prilagajanje novim razmeram in potrebam.

V tem staranju in senilnosti korporacij vidi J. K. Galbraith enega od glavnih vzrokov težav, v katerih so se znašla v zadnjih letih nekatera naša velika gospodarska podjetja težke industrije, brodogradnje in tekstilne industrije.

Staranje in z njim zvezano okorelost podjetij je po mnenju G. K. Galbraitha možno preprečiti s pravočasno menjavo vrhov podjetij. Na vodstvo podjetja naj bi ne postavljali oseb starih nad 45 let, ker starejši nimajo potrebe in pripravljenosti delati načrte in graditi za daljšo dobo. Brez takih dolgoletnih, premišljenih načrtov podjetja ne morejo uspevati, vsekakor ne preko daljše dobe.

Trgovina na drobno ne presega inflacije

Po skupni vsoti trgovina na drobno raste zadnjih 8 mesecev. V preteklem januarju je porasla kar za 2%, toda večji del tega porasta je posledica inflacije, višjih cen. Večina proučevalcev prodaje na drobno je prepričana, da do srede leta ni pričakovati takega resničnega porasta v trgovini na drobno.

Povečanje zaslužkov po sodbah gospodarskih proučevalcev letos ne bo doseglo obsega povišanja cen. Kупna moč bo torej stvarno manjša, kot je zdaj. Ostra zima je povečala izdatke za kurjavo in bo zato treba to prihraniti nekje drugje.

Trgovci na drobno so omejili nakupe novega blaga v skladu s svojo oceno, da bodo potrošniki nakupe preje omejili, kot povečali. Zmanjšanje nakupov naj bi letos ne bilo omejeno le na avtomobile in hiše, kot je bilo lani, ampak naj bi se raztegnilo tudi na pohištvo, gospodinjstvene stroje, športne potrebščine in vse dru-

go, kar ni nujno za vsakdanje življenje.

Napovedujejo, da bodo ljudje letos manj potovali, hodili manj na razne zabave, pa tudi na obede in večerje v javne lokale. Težnja po varčevanju naj bi postala v prihodnjih tednih in mesecih močnejša in bi naj se raztegnila tudi na nove skupine ljudi.

Doslej so se ljudje odločevali za nakupe večjih, trajnejših potrebščin v prepričanju, da bodo te dražje in jih je torej boljše kupiti čim prej. Visoke obresti pri nakupih na obroke razveljavljajo tako utemeljevanje, upanje na omejitve inflacije ustvarja prepričanje, da je morda le modrejše nenujne nakupe odložiti. Govorice o pomanjkanju gotovine in kreditov v drugi polovici leta budijo bojazen in negotovost.

V takih časih se ljudje odločajo za varčevanje, nakupe nenujnih stvari odlagajo na "boljše čase".

NOVICE- z vsega sveta

NOVICE- ki jih potrebujete

NOVICE- ki jih dobile še sveže

NOVICE- popolnoma nepristranske

NOVICE- kolikor mogoče originalne

NOVICE- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

Ameriška Domovina

Povejte to sosedu, ki še ni naroden nanjo

The Holy Family Society of the USA

ONE FAIRLANE DRIVE JOLIET, IL 60434

Since 1914...

... the Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your Society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only

LIFE INSURANCE • HEALTH
AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts

The Holy Family Society is a Society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:

1. Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood.
2. Scholarships for young women aspiring to become nuns.
3. Additional scholarships for needy boys and girls.
4. Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
5. Bowling, basketball and little league baseball.
6. Social activities.
7. Sponsor of St. Clare House of Prayer

Družba sv. Družine

Officers

President	Joseph J. Konrad
First Vice-President	Ronald Zefran
Second Vice-President	Anna Jerisha
Secretary	Robert M. Kochevar
Treasurer	Anton J. Smrekar
Recording Secretary	Nancy Osborne
First Trustee	Joseph Sinkovec
Second Trustee	Frances Kimak
Third Trustee	Anthony Tomazina
First Judicial	Mary Riola
Second Judicial	John Kovas
Third Judicial	Frank Toplak
Social Director	Mary Lou Golf
Spiritual Director	Rev. David Stalzer
Medical Advisor	Joseph A. Zalar, M.D.

THE HOLY FAMILY SOCIETY OF THE U.S.A. Minutes of the 21st General Convention

SUNDAY, AUGUST 24, 1980

The Chairman then called on Nancy Osborne, our Social Director, for her report.

Reverend Father, Mr. Chairman, Officers, Delegates and Friends:

You have heard members of the Supreme Board portray a picture of solid growth for the Society during the past four years. At the same time, there has been an increase in our Lodge functions also. Maybe they go hand in hand, but the enthusiasm shared by the members attending the lodge activities is indeed "Fraternalism" and what the Society is all about.

Before I mention some of these activities, I would like to say "Thank You" to all the dedicated people who have been a part of the Society's growing fraternal programs.

A few of these programs are:

Alvernia Manor — a home for the aged in Lemont, Ill. In addition to donations during the past years, the Society has purchased a shuffle alley and pinball machine. These electronic games were provided in memory of our deceased Spiritual Director, Rev. Aloysius Madic and added to the recreation room at Alvernia for the elderly to enjoy.

St. Stephen's Athletic Programs — The Society has helped to provide supplies and equipment for the children. Our Chicago lodge is also a participant in this function.

Walter Barc Cub Scouts — Machinery for the scouts to

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St. 431-2088

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

15301 Waterloo Road 531-1235

REMODELING

RICHARD S. PRICE — CONTRACTING

Third Generation — All Home Renovations

7309 St. Clair Ave. TEL. 391-4688

"My Only Business"

IVAN TAVČAR:

V ZALI

Povest

Kaj sem hotel! Tiho sem peljal svoj voziček mimo njih in na vozičku otroka, ki ni bil moj, pač pa njegov, ki me je sramotil in smešil vpricho vse vasi. Sam v sebi pa sem dejal: "Ta ne bo prida in to mi bo napačno hodilo!" Ko sem doma odložil in v hišo znosil vse, kar sem bil vzel v Vinharjih, sem molčal in ne z besedico nisem črnil ženi, da je prišel Pečarjev Miha iz Amerike. Čemu bi ji bil pravil; saj se kaj takega zve samo po sebi in dobri sosedje že skrbijo, da pride novica pod streho. No, dobro!

Živeli smo venomer dalje! Delali smo na polju in kmotovali. Vpraševal nisem, kaj počenja Pečarjev, in tudi žena ni nikoli spregovorila o njem, najsi ga je videvala v cerkvi ob nedeljah. "Vse je dobro!" sem si mislil, "Bog je že naredil tako, da ne bo hudih nasledkov iz tega." Prav veselo

sem živel in rečem vam, da so me minile vse skrbi, ki sem jih imel tisti dan, ko je stal Pečarjev Miha na vaškem mostičku sredi radovednih poslušalcev. In otroče, povem vam, to otroče je bilo pravi božji blagoslov zame! Oklenilo se me je bolj nego matere in da je bilo moje, ne imel bi ga rajši! "Ena reč in druga," sem si dejal, "hiša ne pride pod nič, že zaradi tega otroka ne!"

Tako je prišel dan sv. Uršule, ko imamo semenj v mestu. Z Lenko sva se bila dogovorila, da kupiva kravico, ker se je bilo tisto leto nstrgalo dosti sena in otave po naših bregovih.

Prej tisto popoldne, ko sem prišel ravno iz hoste domov — posekal sem bil nekaj brez — mi je dejala žena: "Posavec je bil tu! Že danes pelje teleta v Loko in vprašal me je, če se hočeš peljati z njim,

da ti potem na vse jutro ne bo treba peš hoditi!"

"Moška je ta!" ji odgovorim. "Pa lahko takoj kupim, da pridem prej domov. Pojdi in povej mu, naj nekoliko počaka; takoj se preoblečem in pridem!" Žena odhiti k Posavcu, jaz pa se preoblečem in pripravim za pot. Z dekletcem sva se zmenila, kakšne kolače ji prinesem, ker veste, da otročajem ni drugih skrbi, če jim poveš, da greš v mesto. V tem se je vrnila Lenka in mi povedala, da voz že čaka. Zdela se mi je nekoliko bolj blede nego druge dni in zaskrbelo me je, če ni bolna. "Kaj ti je," jo vprašam, "da si tako blede?"

"Nič," mi odgovori, "samo nekaj glava me boli!"

Nato vzamem blagoslovljene vode z zidu pri vratih, prekrizam sebe, prekrizam otroka, prekrizam tudi ženo in prepustim vse lepo božjemu varstvu. No, dobro!

Posavec je že imel vprežen svoj voziček in naj je bil dejal dvoje telet za mesarja v Loko. Njegovega konjička, ki je bil star kakor zemlja, tega ste tudi poznali in veste, kako se je vozilo z njim. Tisti dan pa je žival še šepala na sprednji nogi in minila je dolga večnost, preden smo prisvedrali na Log pod sv. Volnika cerkev.

(Dalje)

MALI OGLASI

ANDREW KOZJEK

Gen'l. remodeling, ceilings, additions, garages, kitchens, & roofing.

Call 481-0584 or 692-0633
(21-39)

HIŠA NAPRODAJ

6-sobna enodružinska z garažo za 1½ avta, v collinwoodski okolici. Kličite 481-0509 med 6. in 8. uro zvečer.
(23-30)

CLERICAL NEEDED

Part time. Excellent clerical skills required. Send resume to Bill Rupp, 4900 Lakeside Ave., Cleveland, OH 44114.
(28-30)

Furnished Apartment

For Rent

4 rooms and enclosed porch.
Call 771-6492
(28-31)

HOUSE FOR SALE

3 bedroom bungalow. Appliances, basement, attached garage. E. 185 — Villaview area. To settle estate.
Call 486-3308
(24-32)

FOR RENT

3 room suite, up. St. Vitus area. Call 531-2414.
(27-30)

FOR SALE

3 suite house, 3 brick garages. St. Vitus area.
Call 531-2414
(27-30)

APARTMENT FOR RENT

5 rooms. St. Vitus area.
Call 881-7740
(27-30)

PART TIME WORK

In Bratenahl. To perform light cleaning and laundry for 1 person. Please call:
761-4644
(30-32)

V NAJEM

3 sobe. Nič otrok. Nič živali. Prosser Ave. 881-0955
(30-31)

EUCLID COLONIAL

Holy Cross Parish, 3 bedrooms, 2 car garage, maintenance free, remodeled kitchen.
481-0170 after 6 p.m.
(30-32)

LET YOUR LIFE INSURANCE WORK FOR YOU

American Mutual has a new concept which combines your life insurance with an exciting new benefit program. This program includes low interest certificate loans, low interest mortgage loans, scholarships, social activities, and recreational facilities provided by one of the largest Slovenian Fraternal Associations in Ohio. For further information, just complete and mail the below coupon.

To: American Mutual Life Assoc.
6401 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

My date of birth is

Name

Street

City..... State..... Zip.....

ČE SE SELITE

Izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44107

Moj novi naslov:

MOJE IME:

Moj stari naslov:

PROSIMO, PISITE RAZLOŽNO

NEW ENLARGED & REVISED EDITION!

SLOVENIAN INTERNATIONAL COOKBOOK

WOMEN'S GLORY - THE KITCHEN

To order, send \$6.00 including postage per copy to:

Slovenian Women's Union

431 N. Chicago Street — Joliet, Ill. 60432

Naznanilo in zahvala

Z globoko žalostjo v srcu naznanjamo vsem prijateljem in znancem, da je dne 29. decembra 1980. za vedno zatisnil svoje blage oči naš ljubljeni mož, ata stari ata, tast in brat.

VALENTIN POTOČNIK

Pokojnik je bil rojen 7. januarja 1908. v Bevkah pri Ljubljani. V Ameriko je prišel leta 1951. iz taborišča Linggen, Nemčija. Njegov pogreb je bil 2. januarja 1981. iz Zakrajskovnega pogrebnege zavoda v cerkev Sv. Vida, kjer je bila darovana sv. maša. Truplo je bilo potem prepeljano na pokopališče Vernih duš in položeno k zemeljskem počitku. Prisrčno se zahvaljujemo č.g. župniku Jožetu Božnarju in č.g. Simčiču za molitve rožnega venca in za opravljeno pogrebno sv. mašo.

Hvala Zakrajskovemu zavodu za lepo vodstvo pogreba. Lepa hvala g. Milanu Pavlovčiču za objavo na slovenski radio uri in Ameriški domovini.

Hvala vsem, ki so se prišli posloviti od pokojnika, posebna hvala onim, ki so darovali za sv. maše in vence za okrasitev krste.

Dragi mož, ata, stari ata, tast, brat počivaj v miru v svobodni ameriški zemlji.

Zalujoca žena Marija rojena Baraga; Marta poročena Vidmar, Lidija poročena Perpar, Anica poročena Sosic, Vida-hčere; Valentin-sin; Melisa in Debi-vnukinji, zetje Jože Vidmar, Branko Perpar in Frank Sosic; brat Anton v Argentini, sestra Marija Verko v Avstraliji, ter Francka Strukel, Ivan, Tončka, Lojze-vsi v Sloveniji.

Cleveland, O., 11. marca 1981.

(To be continued)